

и підприємництво. Приведені форми використання технічних засобів навчання при підготовці майбутніх фахівців-економістів, а також їх доцільність і можливість. Доказуються переваги використання програми «1С: Бухгалтерія 8.2» при вивченні дисципліни «Бухгалтерський облік в організації», обґрунтовуються переваги використання програми «1С: Бухгалтерія 8.2» в процесі подальшої професійно-практичної діяльності фахівців.

Ключові слова: інформаційні технології, «1С: Бухгалтерія 8.2», навчальний процес, практична підготовка, технічні засоби навчання.

Gorobets L. S. Usage of the Newest Technologies in the Process of Practical Training of Students in the Direction «Economics and Entrepreneurship» (on the Example of Teaching the Discipline «Accounting in the Organizations»)

In the article the theoretical and practical analysis of information and communication technologies usage in the process of practical training of students in the direction Economics and Entrepreneurship is held. The forms of technical means usage while training future specialists-economists are defined, as well as their desirability and feasibility. We prove the advantages of software «1С: Accounting 8.2» usage while studying the discipline «Accounting in the organizations», We show the advantages of using «1С: Accounting 8.2» in the process of further vocational and practical activity of future specialists.

Key words: information technology, «1С: Accounting 8.2», educational process, preparation of technical training.

Стаття надійшла до редакції 21.01.2014 р.

Прийнято до друку 28.03.2014 р.

Рецензент – д. п. н., проф. Караман О. Л.

УДК 37.015.31-048.78

І. В. Давидова

**УПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
У ВИХОВНИЙ ПРОЦЕС**

Необхідність введення інноваційних технологій у виховний процес України, обумовлена модернізацією галузі освіти. Стратегічні орієнтири змін в освіті окреслені в нормативно – правових документах: Закони України «Про освіту», Національній доктрині розвитку освіти, Закони України «Про інноваційну діяльність». Спектр вітчизняних наукових

досліджень, що висвітлюють проблеми педагогічної інноватики, досить широкий. Вони досліджуються в працях З. Абасової, А. Алексюк, В. Взятишева, Т. Грабовської, О. Козлової, В. Кремень, Д. Мазохи, Ю. М'якотіної, Н. Опанасенко, В. Паламарчук, В. Петрус, Л. Подимової, В. Пінчука, Я. Сивохоп, М. Талапканич, М. Фіцули, В. Химинець, Й. Шумпетер, М. Чошинової, Н. Юсуфбскової, В. Ягупової, Т. Ярової та інших. Особливостям організації різних напрямів виховання студентів, у межах яких можуть впроваджуватись інноваційні технології, присвячено психолого-педагогічні дослідження сучасних науковців: І. Беха, О. Богданової, Т. Гуменникової, О. Киричука, Ю. Красовицького, Л. Кузнецової, О. Матвієнко, В. Мацулевич, В. Мухіної, В. Петрової, І. Підласого, Б. Приймана, О. Савченко, В. Сухомлинського, Г. Тарасенко та ін.

Виходячи з цього, метою нашого дослідження є наголошення на необхідності введення інноваційних технологій у виховний процес України; привернення уваги української дослідницької аудиторії до вивчення та оприлюднення перспектив провадження інноваційних технологій у виховний процес України; завдання: запобігти розвиткові педагогічних інновацій в Україні шляхом піднесення їхньої освітньо-виховної цінності.

Впровадження інноваційних технологій у сферу освіти сприяє розв'язанню проблеми щодо їх якісного впливу на зміст, методи та організаційні форми виховання. Метою сучасного педагога має бути впровадження інноваційних методів і форм виховання.

«Інновація виокремлює лідера», – зауважив Стів Джобс – успішний американський підприємець і винахідник, генеральний директор корпорації Apple Inc. Інновації (італ. *Innovazione* – новизна, нововведення) – нові форми організації діяльності і управління, які охоплюють різні галузі [1, с. 39].

Інноваційний процес в освіті – це сукупність послідовних дій, спрямованих на її оновлення, модифікацію мети, змісту, організації, форм і методів навчання, адаптації навчально-виховного процесу до нових суспільно-історичних умов [2, с. 58]. Інноваційну спрямованість педагогічної діяльності зумовлюють соціально-економічні перетворення, які вимагають відповідного оновлення освітньої політики, прагнення викладачів до освоєння та застосування педагогічних новинок, конкуренція учбових закладів.

К. Крутій наголошує, що інновації – це зміни всередині системи, що поліпшують розвиток (перебіг) і результати освітнього процесу. Проте нововведення можуть і погіршити систему. Отож, узагальнює вчена, суть не в самих нововведеннях, а втім, що вони дають. Науковці (І. Підласий, А. Підласий) доводять, що інновація означає таке нововведення, що здійснюється в системі за рахунок її власних ресурсів (резервів).

Нововведення (інновації) не виникають самі собою, а є результатом

наукових пошуків, аналізу, узагальнення педагогічного досвіду. Інноваційний процес у вихованні розпочинається з етапу вивчення об'єкта чи явища виховного процесу. Головною рушійною силою інноваційної виховної діяльності є викладач, оскільки суб'єктивний чинник є вирішальним під час впровадження і поширення нововведень. Педагог-новатор є носієм конкретних нововведень, їх творцем, модифікатором. Він має широкі можливості і необмежене поле діяльності, оскільки на практиці переконається в ефективності наявних технологій виховання і може коригувати їх, проводити докладну структурування досліджень виховного процесу, створювати нові форми та методи. Основна умова такої діяльності – інноваційний потенціал педагога, тому сьогодні потрібні викладачі з яскраво вираженими творчими здібностями, здатний до організації своєї професійної діяльності на інноваційному рівні.

Будь-яка творча діяльність викладача може бути мистецтвом або технологією. Мистецтво засноване на інтуїції, технологія – на закономірностях науки. З мистецтва все починається, технологією – закінчується.

Педагог-інноватор усвідомлює свою педагогічну місію – змінити на краще якість життя своїх вихованців. Він дбає не тільки про навчання та виховання, а хоче відкрити дітям можливості творчого розвитку, тому що готовий до пошуку, прагне до вдосконалення, ініціативний, активний, креативний, компетентний. Серед особистісних показників виділяють також проектно-конструктивну свідомість. Педагог-інноватор знаходиться в постійному пошуку нових ідей, здатний їх оцінити, творчо використовує те, що придатне, в своїй роботі, може створити свій творчий проект, свою освітню технологію. К. Крутій визначає інноваційну діяльність як метод пізнання, за допомогою якого у природних або штучно створених умовах, що контролюються і керуються, досліджується освітнє явище, прогнозується новий спосіб розв'язання педагогічного завдання або проблеми. Цілеспрямованість інноваційної діяльності, на думку дослідниці, обумовлюється: об'єктивними потребами суспільства в оновленні роботи закладу; соціальним замовленням, виявленим органами управління освіти в результаті наукового прогнозу; реальними умовами і можливостями в даний період її розвитку; інтересами керівників, педагогів – тих, хто буде організовувати і проводити інноваційну діяльність.

Як відомо, кожна інновація проходить апробацію, тобто масову перевірку доцільності її застосування в освіті. Однак інноваційна діяльність завжди пов'язана із ризиком, це діяльність зі заздалегідь невідомим результатом. Багато педагогів називають такі причини невдач: частина задумів не здійснюється через несприятливі умови (кадрові, матеріальні, морально-психологічні тощо); деякі передбачення виявляються помилковими. Науковець окреслює такі шляхи забезпечення ефективності інноваційної діяльності:

- ретельна підготовка і добре науково-методичне забезпечення інноваційної діяльності;

- передбачення у програмі роботи резервного часу, щоб у випадку невдачі виправити ситуацію традиційними методами, тобто вивчення наслідків інноваційної діяльності доцільно здійснювати не наприкінці навчального року, а до його завершення, щоб мати можливість компенсувати недоліки у межах поточного навчального року.

Дослідники з інноватики Дмитро Мазоха та Наталія Опанасенко зазначають, що професія педагога на сьогодні вимагає здатності до адекватного сприйняття потреб сучасного суспільства і відповідної корекції навчально-виховної діяльності. Сучасному викладачеві для його професійної діяльності необхідно апелювати саме до інноваційного потенціалу [3, с. 116].

За визначенням Опанасенко-Мазохи, інноваційний потенціал педагога – це сукупність соціокультурних і творчих якостей особистості педагога, який виявляє готовність вдосконалювати свою діяльність, а також внутрішні засоби та методи, що здатні забезпечити цю готовність. Наявність інноваційного потенціалу в педагога обумовлюють такі чинники: творча здатність генерувати нові ідеї; високий культурно-естетичний рівень; освіченість; інтелектуальна глибина і різнобічність інтересів; відкритість новому і сприйняття різних ідей, думок, поглядів, концепцій, що базується на толерантності особистості, гнучкості та широті мислення [3, с. 121 – 129].

Особистість, яку потребує сьогоденне суспільство, повинна мати певний набір сформованих якостей, мати практичний досвід участі у суспільних процесах, сформований світогляд та розвинуті навички спілкування, співіснування, мати схильність до саморозвитку, та інше. На мою думку, маючи орієнтовний «портрет» майбутнього випускника можна обрати ті технології особистісно зорієнтованого виховання, які пройшли випробування часом, або ж використати новітні розробки педагогів-сучасників. Тому інноваційний процес у вихованні розпочинається з етапу вивчення об'єкта чи явища виховного процесу.

До існуючих сучасних виховних технологій можна віднести технологію проектування, технологію колективного творчого виховання, технологію створення ситуації успіху тощо.

В основі методу проектів лежить розвиток пізнавальних творчих навичок студентів, умінь самостійно конструювати свої знання, орієнтуватися в інформаційному просторі, критично мислити.

Метод проектів завжди зорієнтований на самостійну діяльність студентів індивідуальну, парну, групову, яку студенти виконують протягом певного часу. Цей підхід органічно поєднується з груповим підходом до навчання.

Використання в виховному процесі методу проектів дає змогу подолати бар'єр у спілкування, навчити дітей самостійно здобувати нові знання та застосовувати їх на практиці.

У здійсненні проекту задіяні найактивніші методи навчання: інтерактивні, пошуку, дослідження. Я погоджуюсь думкою видатного українського педагога Г. Ващенко, що вони, з одного боку, сприяють посиленню активності студента у процесі навчання, а з іншого, наближують до життя. Саме в умовах активного пошуку та дослідження провідним стає, випереджувальний розвиток самої людини, формування творчої особистості, яка проектує та організовує своє життя і доцільно перетворює навколишній світ. Що може бути кращим для становлення особистості, ніж відчуття успіху й власної значущості від результатів своєї праці. Умінню проектувати у великому й малому, вибрати оптимальні і водночас конкурентноспроможні варіанти розвитку навчаче метод проектів.

Проектна діяльність має розкривати широкі дослідницько-пошукові можливості як індивідуальні, так і колективу, а також активно розвивати критичне мислення, сферу комунікації.

Під час використання даної технології найбільш ефективно відбувається процес соціалізації студентів, вирішується низка виховних, навчальних і розвивальних завдань. Серед них: створення в студентів образу цілісності знань та підвищення мотивації до отримання нових; формування навичок самостійного планування своїх дій; орієнтування в інформаційному просторі та вміння узагальнювати необхідну інформацію; конструювання та інтеграція своїх знань з різних предметів; розвиток пошуково-дослідницьких, творчих здібностей, критичного мислення. Крім того, здійснюється формування значущих загальнолюдських цінностей (соціальне партнерство, толерантність, діалог тощо), виховання почуття відповідальності, самодисципліни й самоорганізації, готовності працювати в колективі й для колективу.

В організації інноваційних пошуків важливим є вибір актуальної науково-педагогічної теми, чітке формулювання мети і завдань творчої діяльності як цілого колективу, так і кожного педагога зокрема, оптимальний розподіл і корпорация праці.

Процес упровадження інновацій доцільно розподілити на основні етапи, враховуючи теоретичну та практичну підготовку викладачів. Слід подбати і про науково-методичне обґрунтування інновацій, залучення до їх упровадження авторитетних, творчих педагогів, які в змозі подолати супротив педагогічної спільноти. У таких випадках необхідним є створення спеціальних груп кваліфікованих, ініціативних викладачів, які візьмуть на себе відповідальність за аналіз та апробацію головного досвіду, систематичного відбору ефективних ідей, технологій, концепцій, які можуть бути використаними у педагогічній практиці. Такий підхід дасть змогу об'єднати зусилля авторів педагогічних нововведень із зорієнтованими на інноваційну діяльність педагогами, створити сприятливе інноваційне середовище.

Інноваційна спрямованість визначається критеріями педагогічних інновацій, до яких відносять: новизну, оптимальність, результативність

та ефективність, можливість творчого застосування нових результатів у масовому досвіді [4, с. 240].

Таким чином, впровадження інноваційних технологій у навчально-виховний процес вищих навчальних закладів України є, безумовно, важливим і правильним з огляду на швидку модернізацію освітньої системи. Хоча цей процес має як переваги, так і недоліки.

Незважаючи на це, впровадження інноваційних технологій в освітній простір України з кожним роком посилюється і виходить на новий рівень.

Найчастіше інноваційні ідеї пов'язані з розвитком комп'ютерно-технічної бази, відкриттям нових закономірностей психологічного розвитку людини тощо. Так, на сьогодні поява нових методів викладання, роботи зі студентською молоддю за допомогою різних комп'ютерних програм, дистанційних курсів не є чимось незвичайним. Студенти, молоді викладачі зазвичай звикають і швидко пристосовуються до інновацій у навчальному процесі, що, в свою чергу, сприяє взаємодії «студент-викладач» і навпаки як у професійній, так і в міжособистісній площині. Тому освітній процес в Україні має численні перспективи в галузі інноватики, а українські дослідники не припиняють наукових розвідок з цієї галузі з метою підняти якість вітчизняної освіти на найвищих європейській щабель, відповідаючи передовим стандартам навчально-виховних критеріїв освіти.

Таким чином, підводячи підсумки нашого дослідження, можна наголосити, що поряд із традиційними методами обов'язково треба використовувати інноваційні, які суттєво можуть активізувати активну енергію студентів, направивши її в потрібне русло. Важливу роль відіграє «дозування» традиційних та інноваційних. Воно залежить від безлічі факторів, зокрема рівня навченості студентів, рівня педагогічного досвіду, інтелекту педагога. Комбінуючи в процесі виховання інноваційні і традиційні методи роботи, потрібно намагатись створювати умови для розвитку і саморозвитку особистості студента.

Використання інноваційних технологій у навчально-виховному процесі вирішує кілька завдань. Відкриває можливість проектування виховного процесу, який здійснюється у щоденній діяльності навчального закладу. Узгоджуються вимоги соціально-педагогічного замовлення суспільства з можливостями виховного середовища та усіх учасників виховного процесу. Але для того, щоб ще більш детально вивчити ці питання, ми плануємо у наших подальших дослідженнях поглибити наші знання та досвід.

Список використаної літератури

1. Інноваційна теорія Йозефа Шумпетера: сучасне звучання економічних та управлінських ідей: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. – К. : Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2012. – 324 с. **2. Абасов З. А.** Понятійно-

терминологический аппарат инновационной педагогической деятельности / З. А. Абасов // Философия образования. – 2006. – №1(15). – С. 56 – 62. **3. Мазоха Д. С.,** Опанасенко Н. І. Педагогіка [Текст] : навчальний посібник / Д. С. Мазоха, Н. І. Опанасенко. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 232 с. **4. Козлова О. І.** Основні стратегії педагогічного впливу при традиційному та інноваційному підходах до навчання / О. І. Козлова // Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи: Збірник наукових праць / Ред. кол. Л. І. Даниленко та ін. – К. : Логос, 2000. – С. 239 – 245

Давидова І. В. Упровадження інноваційних технологій у виховний процес

У статті розглянуті поняття, призначення та завдання, особливості введення інноваційних технологій у виховний процес. Інноваційну спрямованість педагогічної діяльності зумовлюють соціально-економічні перетворення, які вимагають відповідного оновлення освітньої політики, прагнення викладачів до освоєння та застосування педагогічних новинок. Тому у статті також розглянуті вимоги до педагога, котрі вимагають інноваційні технології у вихованні для успішної роботи зі студентами.

Ключові слова: інноваційні технології, інноватика, виховний процес; метод проектів, методи виховання.

Давыдова И. В. Внедрение инновационных технологий в воспитательный процесс

В статье рассмотрены понятие, назначение и задачи, особенности введения инновационных технологий в воспитательный процесс. Инновационную направленность педагогической деятельности обуславливают социально-экономические преобразования, которые требуют соответствующего обновления образовательной политики, стремление преподавателей к освоению и применению педагогических новинок. Поэтому в статье также рассмотрены требования к педагогу требующиеся для использования инновационных технологий в воспитании для успешной работы со студентами.

Ключевые слова: инновационные технологии, инноватика, воспитательный процесс, метод проектов, методы воспитания.

Davidova I. V. Introductions of Innovative Technologies to the Educational Process

Main concepts, settings, tasks and features of introduction of innovative technologies in the educational process are revealed. Innovative direction of the pedagogical activity is caused by social and economical transformation. They demand proper renovation of educational policy, teachers desire to develop and use pedagogical innovations.

That is why a teacher should have innovative potential which is conditioned by such factors: creative ability to generate new ideas; high

culture and aesthetic level education; intellectual depth and a wide circle of interests; the openness to something new; perception of different ideas, views, concepts which are based on individual tolerance, broadmindedness and flexibility.

Key words: innovation innovative technologies, educational process; project work, methods of education.

Стаття надійшла до редакції 04.01.2014 р.

Прийнято до друку 28.03.2014 р.

Рецензент – д. п. н., проф. Караман О. Л.

УДК [373.016:796.332]:004

С. М. Дмор

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ШКОЛЯРІВ ФУТБОЛУ НА ОСНОВІ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Як відомо, в останні роки в світі спостерігається все більше розповсюдження різних новітніх технологій у науці, виробництві, медицині, сільському господарстві, архітектурі і т. ін. Осторонь не лишилася й педагогічна наука, де однією з найбільш актуальних проблем залишається проблема навчання. Тема дослідження є складовою комплексної програми науково-дослідної роботи кафедри олімпійського та професійного спорту ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», що виконується за проблемою «Теоретико-методичні основи навчання фізичній культурі та культурі здоров'я учнівської молоді» (суб'єкти освіти в нормі та з особливими потребами), номер держреєстрації 011U000394.

Особливо значущою ця проблема є для фізичного виховання школярів, де основним засобом створення уяви про техніку виконання тієї чи іншої вправи слугує демонстрація її самим вчителем.

Такий стан навчання потребує пошуку та обґрунтування більш ефективних методів та методик формування у учнів необхідних рухових вмінь та навичок. З цією метою було апробовано електронний навчальний посібник «Основи відбору, навчання та тренування футболістів» [1], підготовлений доктором наук з фізичного виховання і спорту, професором І. Максименком. Посібник отримав гриф Міністерства освіти і науки України та був рекомендований Федерацією футболу України.

Особливістю названого посібника є те, що у теоретичній частині поряд із текстом містяться мультимедійні зображення. Під час перегляду